

Niks mis met Sedum, maar het kan zoveel leuker

Ronald Kusters breekt lans voor biodiverse kruidendaken

Zeg Sedum en je hebt het over dakgroen. Zeg groene daken en je hebt het over Sedum. Ronald Kusters van Gebroeders Brouwers gebruikt zelf ook Sedum op zijn daken, maar wil een lans breken voor biodiverse kruidendaken.

“Het kan allemaal veel leuker en ecologisch interessanter”, aldus Kusters.

Auteur: Hein van Iersel

"Je moet weten welke soorten zich duurzaam kunnen handhaven"

2010 is internationaal aangewezen als jaar van de biodiversiteit. Voor de dak- en gevelgroen branche lijkt dat tot op dit moment nog niet veel om het lijf te hebben. De markt lijkt zich voornamelijk te concentreren op technische oplossingen en systemen, die dan vervolgens worden beplant met een select aantal Sedumsoorten als muurpeper (*Sedum acre*), roze vetkruid (*Sedum spurium*) en wit vetkruid (*Sedum album*). Die keuze is natuurlijk niet toevallig. Sedum is als droogteminnend gewas bij uitstek geschikt om onder extreme omstandigheden te overleven.

Kusters: "Sedum heeft natuurlijk de naam dat het onder alle omstandigheden kan overleven. Dat is overigens slechts gedeeltelijk waar. Veel aannemers verwerken heel slim wat scherven van dakpannen in hun substraat. Van bovenaf kleurt dit gelijk aan Sedum, waardoor een leek niet in de gaten heeft dat er uitval is." Waar Kusters het wel mee eens is, is dat Sedum zich razendsnel kan herstellen.

Ook een ander breed bejubeld voordeel van Sedum is volgens Kusters betrekkelijk: Sedum zou goedkoper zijn als iedere andere extensieve daktuinbeplanting. Kusters: "Natuurlijk is Sedum goedkoop, maar er zijn alternatieven beschikbaar

van inheemse droogteminnende vaste planten, die zeker zo duurzaam zijn." Dat zou al mogelijk moeten zijn bij substraatdiktes tussen de 3 en 8 centimeter, maar vereist wel veel kennis van de materie.

Proeftuin

Gebr. Brouwers heeft samen met het Tilburgse bedrijf Cityroofs een soort experimenteer- annex showdaktuin opgezet, waar ervaring wordt opgedaan met biodiverse kruidentuinen.

Op deze daktuin zijn een kleine dertig droogteminnende inheemse planten toegepast. Kusters: "Inheems heeft de voorkeur. Op die manier help je de biodiversiteit veel beter. Het is bekend dat iedere inheemse plant of boom waardplant is van bepaalde vlinders en insecten. Deze insecten kunnen dus alleen eieren afzetten, of zich voortplanten als deze bepaalde plant aanwezig is. Een groen dak kan op die manier fungeren als een stapsteen voor het behoud van bepaalde soorten in de stad"

Mark Baakman van Cityroofs: "Biodiversiteit is van belang op leefdaken, maar zal in de toekomst ook steeds vaker worden meegenomen als gunningcriterium voor aanbestedingen." Kusters laat in dit verband trots de ontwerp-tekening zien van een project bij de Tilburgse Copactuïen wat ze juist gegund hebben gekregen van de gemeente Tilburg. Dit project bevat weliswaar amper dak- en gevelgroen, maar de belangrijkste gunningscriteria waren biodiversiteit, duurzaamheid en het integreren van de natuur in de stedelijk omgeving.

Kennis

Als biodiverse kruidentuinen zo makkelijk en zo extensief zijn, waarom worden ze dan niet veel meer toegepast? Kusters: "Het grote probleem is gebrek aan kennis. Je moet precies weten welke soorten duurzaam in staat zijn om zich onder de extreme condities van een dak te handhaven." Kusters geeft een voorbeeld: "Heuchera is een prachtige plant die heel snel een mooi beeld kan geven. Wat veel hoveniers echter niet weten is de gevoeligheid voor de taxuskever. Heuchera verliest na een paar jaar zijn vitaliteit en staat dan weg te kwijnen." Dit kan overigens ook gebeuren met inheemse droogteminnende op het dak. Wilde margriet zou het op het eerste oog prima moeten doen op het dak. Uit de proeven van Kusters en Baakman bleek het tegenovergestelde.

"Inheems heeft de voorkeur"

Zaad

De biodiverse kruidendaken die Brouwers heeft aangelegd worden voornamelijk beplant met planten uit eigen kweek. Zowel het verzamelen van het zaad, als het uitzaaien in speciale pluggen wordt dan door de medewerkers van Gebr. Brouwers verzorgd. Gewoon omdat deze planten amper beschikbaar zijn bij vaste plantenkwekers. Rechtstreeks op het dak zaaien is helemaal geen optie. Het zaad spoelt dan vaak weg.

Mark Braakman

"Biodiversiteit zal in de toekomst steeds vaker worden meegenomen als gunningcriterium voor aanbestedingen"

Ronald Kusters

Top-10 inheemse droogteminners voor gebruik op daktuinen

Grasklokje *Campanula rotundifolia*
 ++ Inheems
 ++ Beschermde soort
 ++ Zeer geliefd bij bijen als de Klokjesdikpoot.

++ Inheems
 ++ Doet het onverwacht goed ook al is het een vochtminner
Duizendblad *Achillea millefolium*

++ Inheems
 ++ Waardplant voor diverse parelmoervlinders (dagvlinders) En enkele microvlinders

Steenanjer *Dianthus deltooides*
 ++ Inheems
 ++ rode lijst soort
 ++ Alleen vlindersoorten met een lange roltong kunnen genieten van de nectar. Zo komen verschillende soorten zandogjes (dagvlinders) op de steenanjer af.

++ Inheems
 ++ Zeer algemeen
 ++ Waardplant voor tal van nachtvlinders
Smalle wegbree *Plantago lanceolata*

++ Drachtplant voor diverse bijensoorten waaronder zandbijen
 ++ geliefd bij vele insecten als Vedermotten en bloemwantsen.
 ++ De favoriete plant van Ronald Kusters

Wilde akelei *Aquilegia vulgaris*
 ++ Inheems, maar vaker als verwilderde tuinplant
 ++ Bestuiving gebeurt door langtongige hommels als tuinhommel en akkerhommel

Bieslook *Allium schoenoprasum*
 ++ Inheems
 ++ Geliefd bij diverse bijensoorten.

Cipreswolfsmelk *Euphorbia cyparissias*
 ++ Inheems
 ++ Vrij zeldzaam
 +++ Is aantrekkelijk voor diverse vlinders

Gulden sleutelbloem *Primula veris*

Wilde Marjolein *Origanum vulgare*
 ++ Inheems